

۹۹۵۰/۲۸۶/۵۰۲۸۸۳۸

شماره :

۱۳۹۷/۱۱/۱۴

تاریخ :

دارد

پیوست :

نمایندگی وزارت امور خارجه در شمال و شرق کشور - مشهد

بسمه تعالی

جناب آقای رزم حسینی

استاندار محترم خراسان رضوی

موضوع: خبرنامه هفتگی اقتصادی ترکمنستان

با سلام؛

احتراماً به پیوست « سی و هشتمین خبرنامه هفتگی اقتصادی ترکمنستان » شامل اهم اخبار حوزه اقتصادی - اجتماعی، داخلی و خارجی این کشور جهت استحضار، ایفاد می گردد.

با احترام

غلامعباس ارباب خالص
مشاور وزیر و رئیس نمایندگی

رونوشت :

- ریاست محترم خانه صنعت و معدن خراسان رضوی
- ناظر محترم گمرکات خراسان رضوی و مدیرکل گمرک مشهد
- مدیرکل محترم اطلاعات استان خراسان رضوی
- مدیرکل محترم جهاد کشاورزی خراسان رضوی
- مدیرکل محترم آموزش و پرورش خراسان رضوی
- ریاست محترم دانشگاه فردوسی مشهد مقدس
- مدیرکل محترم راه و شهرسازی خراسان رضوی
- مدیر کل محترم راهداری و حمل و نقل جاده ای استان خراسان جنوبی
- ریاست محترم اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی
- جناب آقای معصومی فر مدیر کل محترم هماهنگی و پایش روابط اقتصادی دوجانبه
- جناب آقای باقری مقدم دستیار وزیر و مدیر کل محترم اوراسیا

اهم اخبار اقتصادی داخلی و خارجی ترکمنستان از تاریخ ۹۷/۱۱/۶ لغایت ۹۷/۱۱/۱۲

الف - اخبار اقتصادی و اجتماعی داخلی ترکمنستان

ثبت ۳۴ مورد معامله در هفته گذشته در بازار بورس کالا و مواد اولیه ترکمنستان

در هفته گذشته ۳۴ مورد معامله در بازار بورس کالا و مواد اولیه ترکمنستان به ثبت رسیده است. به ارز خارجی، تجاری از امارات متحده عربی و افغانستان گاز مایع تولید شده در مجتمع پالایشگاه ترکمن باشی را خریداری کردند. پلی پروپیلن با چگالی بالا تولید شده در کارخانه پلیمری کیانلی توسط تجاری از فدراسیون روسیه و تاجیکستان خریداری شد.

علاوه بر این، شیشه ساده ساختمانی، نخ پنبه، سیمان پرتلند و همچنین اقلام دیگر توسط تجاری روسیه، انگلیس، امارات متحده عربی، استونی، افغانستان، قرقیزستان و ازبکستان خریداری شد. مجموع کل مبلغ معاملات هفته گذشته ۱۶ میلیون ۲۴۸ هزار دلار آمریکا بود.

به پول داخلی توسط تجاری از روسیه، انگلیس، امارات متحده عربی، ترکیه، اسکاتلند، ارمنستان پارچه های پنبه ای و نخ پنبه خریداری گردید. مبلغ کل معامله ۵ میلیون و ۳۲۴ هزار منات بود. تجار محلی مواد خام پنبه را به مبلغ ۲ میلیون و ۳۷۶ هزار منات خریداری کردند.

تشکیل کمیسیون بین ادارات برای انتخاب زمین جهت ساخت شهرک های جدیدالتاسیس

رئیس جمهور ترکمنستان در راستای بهبود وضعیت و شرایط اجتماعی محیط زندگی شهروندان، با تصویب و امضاء قطعنامه ای دستور داد تا کمیسیون بین ادارات دولتی جهت انتخاب زمین مناسب برای ساخت شهرکهای جدید مطابق با استانداردهای ساختمانی و سایر مقررات ساخت وساز در ترکمنستان تشکیل گردیده و در این خصوص برنامه ریزی شود.

دستورالعمل رئیس جمهور جهت بهبود موسسات علمی و پژوهشی

رئیس جمهور ترکمنستان طی فرمانی دستورالعمل بهبود موسسات علمی، پژوهشی و آموزشی را تصویب و امضاء نموده و به مدیران این موسسات، وزارتخانه ها، ادارات و آکادمی علوم و دانشگاه های کشور ابلاغ کرد. این دستورالعمل همچنین شامل انتصاب مدیران موسسات علمی، پژوهشی و آموزشی نیز می باشد.

ترکمنستان در خصوص پیگیری و چگونگی اجرای برنامه ۷ ساله توسعه کشور

رئیس جمهور ترکمنستان در ارتباط ویدئویی مستقیم با استانداران آخال، بالکان، داش آغوز، لباب و مرو مسائل مربوط به توسعه اقتصادی و اجتماعی استانها را در سالهای ۲۰۲۵-۲۰۱۹ مورد بررسی قرار داد.

ابتدا هریک از استانداران گزارشی از وضعیت استان خود را به رئیس جمهور ارائه داد. رئیس جمهور پس از استماع گزارش استانداران خطاب به آنان تاکید کرد نسبت به تهیه و تدوین طرح توسعه اقتصادی- اجتماعی از لحاظ تحکیم زیر ساختهای اجتماعی، تولید مدرن و گسترش و توسعه صنعت کشاورزی با در نظر گرفتن موقعیت جغرافیایی (شرایط آب و خاک و هوا، مواد اولیه موجود استانها و سایر ویژگیها) هر استان بر اساس مطالعات علمی و پژوهشی اقدام نمایند.

رئیس جمهور گفت که ترغیب بخش خصوصی به صنعت کشاورزی، تامین مواد غذایی کشور، توسعه صادرات و تولید کالاهای جایگزین واردات از عوامل مهم اجرای موفق برنامه های ملی میباشد. همچنین ایشان دستورات لازم را برای برنامه ریزی در جهت سرمایه گذاری در بخش های دامداری و مرغداری، احداث گلخانه و کارخانه های تولیدی با کیفیت در صنعت کشاورزی را در همه استانها ضروری دانست و در این رابطه نیز به استانداران برای استخدام جوانان در پروژه های مذکور تاکید نمود. همچنین دستور داده شد تا امکان ایجاد تأسیسات جدید زیربنایی در بخش صنعت با جذب سرمایه گذاری از شرکتهای ترکمنی و خارجی را بررسی نمایند.

رئیس جمهور در خصوص بهره گیری از پتانسیل های موجود در دریاچه «آلتین ائیر» استان بالکان و منطقه توریستی تفریحی «آوازه» و توجه ویژه به آنها از لحاظ توریستی نیز اشاره نمود. در خصوص نظارت و گسترش سیستم های حمل و نقل استانها و جاده های ارتباطی بین استانها به ویژه احداث اتوبانهای عشق آباد- ترکمن آباد و عشق آباد - ترکمن باشی تاکید کرد اجرای این پروژه ها از لحاظ استراتژیکی و تحکیم همکاریهای بین المللی از اهمیت ویژه ای برخوردار است.

رئیس جمهور به افتتاح کارخانه شیشه در استان آخال، نیروگاه سیکل ترکیبی و بیمارستان کودکان در شهر مرو ، بندر بین المللی ترکمن باشی استان بالکان، مرکز توریستی تفریحی و بیمارستان در آوازه، فرودگاه بین المللی استان لباب، خط آهن و جاده ترکمن آباد- فاراب و عبوری از روی پل آمو دریا و احداث روستاهای مدرن در سالهای گذشته نیز اشاره نمود.

رئیس جمهور در پایان تاکید کردند که یکی از وظایف استانداران برای صنعتی و مدرنیزه نمودن استانها جذب سرمایه گذاری خارجی برای اجرای طرح های صنعتی تولیدی در استانها می باشد که در این رابطه شرایط لازم برای سرمایه گذاران خارجی فراهم شده است. رئیس جمهور بار دیگر بر

لازم را به استانداران ابلاغ نمود.

اشتغال بکار فارغ التحصیلان دانشگاه های ترکمنستان در بخش خصوصی

با ارائه طرح جدید دولت ترکمنستان در زمینه اشتغال، فارغ التحصیلان مرکز آموزش عالی و متوسطه به مدت دو سال به کار در سازمانها، مراکز و موسسات دولتی و خصوصی مشغول بکار خواهند شد. با توجه به رشد فعالیت بخش خصوصی در نتیجه اصلاحات اقتصادی در کشور، تعداد زیادی از شرکت های کوچک و متوسط در بخش غیر دولتی فعال شده اند و با توجه نیاز به متخصصان با تحصیلات متوسطه و عالی در این شرکتهای، اشتغال در آنها در حال افزایش است. همچنین تعداد فارغ التحصیلان متوسطه، دانشگاهها که پس از فارغ التحصیلی، به دنبال شغل هستند، نیز در حال افزایش است. این طرح بر اساس تجزیه و تحلیل و تجربیات دیگر کشورها مورد توجه دولت ترکمنستان برای برای نیروی جوان جویای کار کشور مفید و موثر خواهد بود. با این طرح، فارغ التحصیلان گزینه بهتری برای انتخاب شغل در آینده خواهند داشت و اشتغال فارغ التحصیلان جدید با ایده های مناسب و دانش بنیان به اجرا در می آید.

بهبود تنظیم مقررات رادیویی توسط ترکمنستان

بنابه گزارش روزنامه وطن، گزارشی از کارهای در حال انجام برای بهبود تنظیمات رادیویی و دستگاهها با فرکانس بالا در نشست هیأت دولت در ترکمنستان ارائه شد. بعد از تصویب قانون طیف فرکانس رادیویی، نقش ارتباطات مدرن و ارتباطات مخابراتی در توسعه اجتماعی و اقتصادی پویا دولت افزایش یافته است. به ویژه، اقدامات جامع برای گسترش لیستی از خدمات اینترنت و تلفن همراه، بهبود کیفیت آنها؛ مبادلات تلفنی شهری و روستایی در حال نوسازی و توسعه هستند. رئیس جمهور ترکمنستان در این خصوص گفت که طیف فرکانس رادیویی یک اقدام ملی است و در شرایط انتقال کشور به بازار اقتصاد آزاد جهانی مهم است و برای دستیابی به آن بایستی از فن آوری های دیجیتال مدرن استفاده کنیم. طیف فرکانس رادیویی مجموعه ای از فرکانس های رادیویی در محدودیت های ایجاد شده توسط اتحادیه بین المللی مخابرات است که می تواند برای استفاده از ابزار الکترونیکی رادیویی یا دستگاه هائی با فرکانس بالا مورد استفاده قرار گیرد.

آمادگی یک شرکت ایتالیایی برای تأمین تجهیزات حفاری برای ترکمنستان

شرکت ایتالیایی **ProBusiness S.R.L** اعلام کرد با توجه مذاکره بین مدیران این شرکت و کنسرن دولتی ترکمن نبیت، مقدار ۲۴۲۴ تن لوله های مختلف جهت حفاری و تعمیرات در میدان های نفت و گاز به کنسرن دولتی ترکمن نبیت عرضه می کند.

روی حدود ۳۰ میدان ذخیره نفت و گاز را در مراحل مختلف که مشغول فعالیت است، توسعه دهد. مطابق با این طرح، کارشناسان حوزه انرژی در میدانهای جدید "Goturdepe" شمالی و "Uzynada Altyguyy" در حال فعالیت هستند. روشهای مدرن برای افزایش بازده نفت از ذخایر تولیدی در زمینه های عملیات دراز مدت به طور گسترده اجرا می شود و فنآوری های پیشرفته در زمینه تعمیر و نگهداری به خوبی مورد استفاده قرار می گیرند.

حجم حفاری و همچنین مقیاس ساخت چاه های اکتشافی و تولید، بطور قابل توجهی افزایش یافته است. توجه ویژه به مطالعه میدانهای ذخیره عمیق نفت و گاز در دست اقدام است. پیاده سازی پروژه های توسعه سریع صنعتی در منطقه ساحلی دریای خزر ترکمنستان و در حوضه های آمودریا و صحرای مرکزی قره قوم همچنان ادامه دارد.

تولید سیمان مقاوم در برابر سولفات در ترکمنستان

کارخانه تولید سیمان مقاوم در برابر سولفات با استفاده از مواد خام داخلی در بالکان آباد استان لباب ترکمنستان مورد بهره برداری قرار گرفت. در شروع تولید این محصول، حدود ۷۰۰۰ تن آن که با کیفیت بالا تولید شد.

این یک روش برای تولید سیمان مقاوم در برابر سولفات (پورتلند) با استفاده از اکسید آهن است و مواد اولیه آن در داخل کشور تامین میشود. این نوع سیمان مقاوم در برابر عوامل طبیعی و مواد شیمیایی مخرب است، بنابراین در ساخت و ساز مورد نیاز است و در تهیه بتن مورد استفاده قرار میگیرد.

همچنین مؤسسه آکادمی علوم در حوزه شیمی ترکمنستان با همکاری متخصصان وزارت صنایع و شرکت دولتی **Turkmenggeologiya**، امکان استفاده از منابع طبیعی در منطقه معدنی توارکر، به ویژه ذخایر سنگ آهن را مورد بررسی قرار داد و به سازماندهی جهت استخراج مواد خام این محصول در معدن چاگیل اقدام نمود.

در سالهای گذشته این محصول از خارج وارد می شد ولی هم اکنون شرکتهای تولیدی این محصول را با مواد اولیه داخلی مورد نیاز برای تولید مصالح ساختمانی با کارایی بالا تامین می کنند. ترکمنستان در حال افزایش تولید سیمان است که بخشی از آن به بازارهای کشورهای همسایه مانند ازبکستان و افغانستان صادر می شود

ب- برگزاری کنفرانس، سمینار، همایش و نمایشگاه :

برگزاری کنفرانس بهبود ساختار موسسات علمی و پژوهشی در عشق آباد

عشق آباد در دانشگاه مهندسی و فناوری اوغازخان برگزار شد. تغییرات ساختاری در حوزه علمی و آموزشی که با دستور رئیس جمهور آغاز شده، پایه و اساس برای تقویت بخش صنعت و رقابت در توانمندیهای فکری کشور است. در این تغییر ساختاری، توجه ویژه به همکاری علمی و آموزشی، نظام آموزش پرسنل، تطبیق مؤسسات علمی با واقعیت های بازار دنیا و همچنین اصلاح تدریجی ساختار سازمانی کشور مورد توجه قرار گرفت. این امر به طور منطقی امکان استفاده از منابع فکری، مالی و مادی را افزایش می دهد و فعالانه حوزه تجارت و سرمایه گذاران در انجام تحقیقات، پروژه ها و مهندسی و کارهای تکنولوژیک متنوع همکاری می کنند.

رئیس جمهور ترکمنستان در این خصوص یادآور شد که این امر بواسطه ضرورت روابط نزدیک و تثبیت بیشتر اصلاحات در مجموعه های اقتصاد ملی با رویکرد علمی است که باید در مرحله اول با آموزش متخصصان واجد شرایط آغاز شود. دانشجویان و متخصصان باید در آینده در فعالیت های علمی و تحقیقاتی، تفکر نوآورانه، ابتکار عمل و تداوم دانش نظری و مهارت های عملی شرکت نمایند. همچنین مدل ملی اقتصادی ما باید با واقعیت های جهانی جدید و پویایی در توسعه کشور در مرحله صنعتی شدن و تغییرات ساختاری آن، سازگاری داشته باشد.

در این کنفرانس عنوان شد کشور دارای حوزه علمی و آموزشی مدرن است، فرصت های بزرگی برای جوانان برای پیشرفت دستاوردهای پیشرفته علم و فن آوری مهیا است. اهداف مهم در این زمینه مربوط به اجرای مفهوم اقتصاد دیجیتال ترکمنستان بر اساس فن آوری های بالا و دانش نظری اساسی است.

شرکت کنندگان در این کنفرانس با توجه به اهمیت و تصمیمات رئیس جمهور ترکمنستان برای بهبود ساختار مؤسسات علمی و پژوهشی آکادمی علوم ترکمنستان، افزایش بهره وری علمی مطالعه و اجرای نتایج حاصل از تولید، دستیابی به اهداف جدید با مسئولیتهای مهم، حرفه ای بودن، تحمل دشواری در امورات کشور و ایجاد انگیزه در بروز خلاقیتها در همه زمینه مورد تاکید قرار گرفت.

ارائه مشاوره تجارتي و صادراتي برای بازرگانان ترکمنستان بانک توسعه و ترمیم اروپا (EBRD)

برنامه آموزشی تحت عنوان "بهترین روش های صادرات و تجارت مالی"، به طور ویژه برای شرکتهای خصوصی ترکمنستان که توسط بانک توسعه و ترمیم اروپا (EBRD) طراحی شده با هدف گسترش صادرات محصولات این کشور به بازارهای خارجی در روزهای ۲۰ تا ۲۲ فوریه ۲۰۱۹ در عشق آباد برگزار خواهد شد.

برگزار خواهد شد. متخصصان شرکت خصوصی انگلیسی (Crown Agents) که از سال ۱۸۳۳ در زمینه توسعه محیط تجارت و بازرگانی در سراسر جهان فعال است، آموزش دوره را به عهده دارند. برنامه این دوره شامل تجزیه و تحلیل در بازاریابی است. در طول دوره، تجار قادر خواهند بود مسیرهای مناسب برای گسترش صادرات کالاهای خود را شناسایی کنند، اطلاعات لازم را بر مبنای تحقیقات بازار بین المللی دریافت نمایند. همچنین برای شرکت کنندگان جهت برقراری روابط مناسب با شرکای خارجی نیز برنامه ریزی شده است.

این آموزش ها به تجار کمک می کند تا توانایی مدیریت عملیات صادرات و تصمیم گیری های آگاهانه در مورد ارزیابی شرایط بازار و خطرات مربوط به تجارت بین المللی را کسب نمایند. این دوره همچنین شامل یک جلسه مشاوره فردی ۹۰ دقیقه ای است که طی آن شرکت کنندگان با استفاده از اطلاعات کارشناسان، امکان استفاده از دانش را بطور عملی با توجه به استراتژی و اهداف تجاری خود مورد بحث قرار می دهند.

همچنین این دوره آموزشی برای بهبود پتانسیل صادرات شرکتهای خصوصی بیش از ۳ سال توسط بانک توسعه و ترمیم اروپا (EBRD) در ترکمنستان برگزار شده است، اما این اولین دوره آموزشی در سطح پیشرفته است که برای تجار و تولید کنندگان با تجربه و با هدف دستیابی بازارهای صادراتی و تجاری در سطح بین المللی در راستای کمک به توسعه تجاری در ترکمنستان طراحی شده است. در ماه ژوئن ۲۰۱۸، بانک توسعه و ترمیم اروپا (EBRD) بیش از ۲۵۰ میلیون یورو در بخش های مختلف اقتصاد ترکمنستان در ۶۵ پروژه در سراسر این کشور سرمایه گذاری کرد و همچنین به بیش از ۲۰۰ شرکت بصورت پروژه مشاوره ارائه داده است.

برگزاری نمایشگاه فرش طلا و جواهر و محصولات نساجی ترکمنستان در باکو

به گزارش خبرگزاری ترند جمهوری آذربایجان، ترکمنستان در موزه ملی باکو، نمایشگاه فرش دستباف، جواهرات ملی و محصولات نساجی خود را از ۱۵ تا ۱۸ فوریه برگزار خواهد کرد. این نمایشگاه با هدف افزایش تبادل فرهنگی و افزایش تجارت بین دو کشور است. علاوه بر فرشهای دستباف با نقوش مختلف، جواهرات نقره ای و منحصر به فرد، منعکس کننده تداوم تجربیات در قرنهای گذشته است که توسط استادان ارائه میشود. در کنار هنر سنتی، محصولات جدید صنعت نساجی ترکمن از پارچه های پنبه ای و ابریشم نیز به نمایش گذاشته شد. در این نمایشگاه هنرهای تزئینی و کاربردی استادان برجسته ترکمنستان نیز نمایش داده شد.

برگزاری ششمین کنفرانس مقامات آسیای مرکزی – اتحادیه اروپا (EU-CA)

ششمین کنفرانس مقامات اتحادیه اروپا و آسیای مرکزی در خصوص همکاری آب و محیط زیست در سطح معاونین وزرای کشورهای آسیای مرکزی در تاشکند ازبکستان برگزار شد. در این کنفرانس معاونین وزراء، دیپلمات ها و متخصصان حوزه زیست محیطی، تغییرات آب و هوایی و منابع آب کشورهای آسیای مرکزی و اتحادیه اروپا از جمله هیئت ترکمنی به ریاست معاون وزیر کشاورزی و امور آب ترکمنستان حضور داشتند.

شرکت کنندگان در این کنفرانس در مورد پیشرفت کشورهای آسیای مرکزی از سال ۲۰۱۵ در زمینه مدیریت امور آب، حفاظت از محیط زیست، تغییرات آب و هوایی براساس نتایج بدست آمده در پنجمین کنفرانس در میلان ایتالیا، شامل توصیه ها از سوی گروه کاری اتحادیه اروپا و آسیای مرکزی در مورد محیط زیست، تغییر آب و هوا و منابع آب که به تصویب رسیده است، مورد بررسی قرار گرفت.

در ادامه تبادل دیدگاهها انجام شد و اولویت های همکاری آینده بین اتحادیه اروپا و آسیای مرکزی در خصوص طیف وسیعی از مسائل مربوط به محیط زیست، تغییرات آب و هوا و منابع آب شناسایی صورت گرفت. این کنفرانس در چارچوب نقشه راه همکاری در محیط زیست و آب بین اتحادیه اروپا و آسیای مرکزی سازماندهی شده است و مطالبی چون مدیریت زیست محیطی، اقتصاد آب، تولید و مصرف پایدار آب، تغییر آب و هوا و مدیریت آب مورد بحث و بررسی قرار گرفت. قبلا ترکمنستان پیشنهاد کرده بود که یک مرکز منطقه ای برای فنآوری ها در رابطه با تغییرات آب و هوایی در آسیای مرکزی برای اجرای برنامه استراتژی سازمان ملل متحد در زمینه توسعه منابع آبی و مدیریت آب در عشق آباد تاسیس شود.

ج- روابط دوجانبه و چندجانبه اقتصادی ترکمنستان :

ترکمنستان - ایران اجرای پروژه های مشترک

بنابه گزارش مطبوعات ترکمنستان، محمد جواد ظریف، وزیر امور خارجه ایران، با معاون وزیر خارجه ترکمنستان در تهران دیدار و گفتگو کرد. ظریف در این نشست گفت: "تهران اهمیت زیادی برای روابطش با عشق آباد دارد و ترکمنستان را یکی از نزدیکترین کشورهای همسایه ایران می داند." وی افزود: "ما همیشه به دنبال روابط و همکاری های بیشتر با ترکمنستان در زمینه های مختلف هستیم و امیدواریم بتوانیم از ظرفیتهای موجود برای ارتقاء دوستی و برادری بین دو همسایه بهره ببریم."

ظریف با اشاره به تفاهات قبل درباره ششم حقه قریب، خن، آمادگی ایران با انجام پروژه های مشترک اعلام کرد و گفت که هیچ موضوعی نباید بر روابط دوستانه میان دو کشور تأثیر بگذارد و ابراز امیدواری کرد که اجلاس کمیسیون مشترک همکاریهای اقتصادی ایران و ترکمنستان در آینده نزدیک برگزار گردد.

معاون وزیر امور خارجه ترکمنستان نیز اهمیت روابط و همکاری کشورش با جمهوری اسلامی ایران را مهم دانست و به گفتگوی سازنده خود با سیدعباس عراقچی، همتای ایرانی اش در تهران اشاره کرد. وی افزود: "ما در حال تلاش برای آماده سازی زمینه برای گسترش و تعمیق همکاری و روابط دوجانبه و دوستی با ایران با حذف موانع موجود هستیم."

چند پروژه بزرگ اقتصادی مشترک بین دو کشور اجرا شده است که از جمله آنها میتوان از دو خط لوله انتقال گاز، سد دوستی بین ایران و ترکمنستان و پروژه راه آهن شمال- جنوب با مشارکت قزاقستان اشاره نمود.

بنابه اعلام وزارت مالیه و اقتصاد ترکمنستان، تا تاریخ ۱ فوریه ۲۰۱۸، تعداد ۸۹ پروژه سرمایه گذاری با مشارکت شرکت های ایرانی در ترکمنستان ثبت شده که ارزش کل آن برابر با یک میلیارد و ۳۱۱ میلیون دلار، ۸۰۰ هزار یورو و ۸۱۰ هزار میلیون منات ترکمنستان می باشد. همچنین ۱۴۲ شرکت با سرمایه ایرانی، از جمله شرکتهای با مسئولیت محدود، شرکت های تابعه، دفاتر نمایندگی و شعبات در ترکمنستان به ثبت رسیده است..

کاهش صادرات ایران به ترکمنستان در نه ماهه اول سال ۱۳۹۷

رحمت الله خرمالی وابسته بازرگانی سفارت جمهوری اسلامی ایران در ترکمنستان گفت که صادرات ایران به ترکمنستان در نه ماهه اول سال ۱۳۹۷ به میزان ۷ درصد کاهش یافته است. ارزش صادرات کشورمان به ترکمنستان در نه ماهه اول سال ۱۳۹۷ حدود ۳۰۵ میلیون دلار بوده است. این میزان صادرات در مقایسه با مدت مشابه سال ۱۳۹۶ بین ۶ تا ۷ درصد کاهش یافته است. چین، روسیه، ترکیه و ایران از جمله صادرکنندگان برتر به ترکمنستان هستند. علاوه بر ایران، واردات از دیگر کشور به ترکمنستان نیز کاهش یافته است.

خرمالی گفت که ترکمنستان در سالهای اخیر شاهد کاهش رشد اقتصادی بوده است. در نتیجه، این کشور نظارت دقیق تری را بر واردات خود اعمال می کند و از جایگزینی برای واردات استفاده می کند. بنابراین واردات بطور کلی به ترکمنستان طی دو سال گذشته ۴۰ درصد کاهش داشته است. وی در پایان گفت: "مقامات ترکمن در نظر دارند که سرمایه گذاری هایی در زمینه بنزین، گاز، برق، کشاورزی، صنایع الکترونیک و غیره انجام شود، لذا توصیه میشود که تولیدکنندگان ایرانی در این حوزه ها در ترکمنستان سرمایه گذاری کنند."

علامه ب این، ایدان می تواند با طرفهای ترکمن در برهه ها بطور مشترک از جمله در معادن،

منسوجات و دیگر محصولات در استانهای مرزی ترکمنستان سرمایه گذاریهای نمایند. خرمالی در پایان گفت: "در مورد مشارکت بازرگانان ایرانی در هر پروژه ای در ترکمنستان، ما توصیه می کنیم که تجار ایرانی، برای هر توافقنامه و یا قرارداد با ترکمنستان با ارز خارجی مانند یورو سرمایه گذاری و تجارت کند."

تاکید رئیس جمهور تاتارستان روسیه در داووس در خصوص توسعه روابط با ترکمنستان

رستم مینیخانوف رئیس جمهور جمهوری خود مختار تاتارستان فدراسیون روسیه، در سخنرانی خود در نشست سالانه مجمع جهانی اقتصاد در داووس، خواستار گفتگو با دولت های اسلامی شد. وی با اشاره به تجربه تاتارستان، که روابط خوب با کشورهای عربی، کشورهای آسیای مرکزی و ترکیه دارد این مطلب را بیان کرد. برخی از عوامل است که در ایجاد ارتباط بین مسلمانان با یکدیگر بسیار موثر است. من یک مسلمان هستم و این واقعیت با بسیاری از کشورهای عربی و آسیای مرکزی بازگو می کنم. ما روابط بسیار خوبی با کشورهای مسلمانان داریم.

وی افزود در خصوص روابط فدراسیون روسیه با کشورهای اسلامی گفت که کازان ۱۰ ساله میزبان بزرگترین اجلاس اقتصادی بین المللی "روسیه - جهان اسلام : KazanSummit" بوده است. این اجلاس مورد علاقه بسیاری کشورهای مسلمان است. به گفته وی، "امروز روسیه ناظر در سازمان همکاری اسلامی "OIC" است و گروه دیدگاه استراتژیک " روسیه - دنیای اسلامی " شامل ۳۰ کشور عضو سازمان همکاری اسلامی "OIC" است. رستم مینیخانوف همچنین خاطر نشان کرد که فدراسیون روسیه دارای ۲۰ میلیون مسلمان که ۲ میلیون نفر از آنها در تاتارستان زندگی می کنند. وی در پایان گفت که ویژگی همکاری دوجانبه میان ترکمنستان و روسیه این است که همکاری بطور مستقیم بین عشق آباد با مناطق روسیه از جمله تاتارستان برقرار است. تعامل بین ترکمنستان و تاتارستان بسیار خوب است و ترکمنستان بزرگترین مشتری منطقه ای خودروهای سنگین تولید شده توسط شرکت بزرگ خودرو سازی KAMAZ روسیه است که در جمهوری تاتارستان واقع شده است.

همکاری میان ترکمنستان و روسیه در حوزه انرژی

رویترز با اشاره به منابع خبری نفتی نوشت که از ماه فوریه، صادرات نفت ترکمنستان از طریق بندر دریای سیاه نووروسویک روسیه را ادامه خواهد یافت. لازم به ذکر است که پمپاژ نفت ترکمنستان از طریق خط لوله "ماهاچ قلعه نووروسایسک" می تواند به میزان ۲۰۰ هزار تن نفت در هر ماه به سیستم Transneft روسیه اضافه شود. در حال حاضر ترکمنستان انتقال نفت خود را از طریق خط

شرکت بین المللی تجاری نفتی **Vitol**، یکی از شریک **Rosneft** است که پس از دوازده سال توقف فعالیت، در تلاش است تا انتقال نفت از مناطق چلکین و اوکارم در منطقه دریای خزر ترکمنستان از طریق ماهاج قلعه به بندر نووروسویک از ماه فوریه آغاز نماید.

به گفته تجار نفتی، شرکت نفتی ویتول، خرید نفت تولیدی منطقه چلکین و اوکارم ترکمنستان را از ، شرکتهای نفت دراگون اوایل امارات - انگلیس و شرکت انی ایتالیا آغاز کرده است. تولید نفت در میدان **Cheleken** حدود ۲/۴ میلیون تن و در میدان **Okarem** حدود ۳۰۰ هزار تن در سال است. به گفته منابع خبری نفتی انتقال محموله نفت ترکمنستان از مسیر بندر نووروسویسک بلندمدت خواهد بود.

مشارکت ترکمنستان و ژاپن برای سرمایه گذاری در صنایع گاز و شیمی در چشم انداز آینده

فرصت های سرمایه گذاری در صنایع گاز و شیمیائی در چارچوب مشارکت ترکمنستان با بانک ژاپن برای همکاری بین المللی (**JBIC**) در جلسه ای در وزارت امور خارجه ترکمنستان با هیئت ژاپنی به ریاست معاون مدیرعامل شرکت **ITOCHU** و رئیس کمیته همکاری های اقتصادی ژاپن و ترکمنستان آقای یویچی کوبایاشی بر گزار شد و طی آن موضوع گسترش همکاری دوجانبه در زمینه تجارت و اقتصاد مورد بررسی قرار گرفت.

با توجه به ذخایر اثبات شده گاز طبیعی در ترکمنستان و صادرات گاز طبیعی این کشور، توجه سرمایه گذاران در تامین مواد اولیه خام در چشم انداز آینده جلب شده است و این کشور جهت توسعه اقتصادی و ایجاد تنوع در صنایع جدید، تکنولوژی پیشرفته را جذب می کند. این همکاری با شرکتهای بزرگ ژاپنی که معروف جهانی در بسیاری از پیشرفت های فناوری اطلاعات است، ادامه می یابد.

پروژه های سرمایه گذاری بزرگی از جمله کارخانه کارابامید برای تولید کود اوره در شهرستان قره بوغاز یکی از بزرگترین پروژه سرمایه گذاری منطقه ای است که در سپتامبر ۲۰۱۸ به بهره برداری رسیده است. این کارخانه با مشارکت شرکت ژاپنی میتسوبیشی به طور مشترک با شرکت ژاپنی **"TOYO Engineering"** ژاپن و کنسرسیوم شرکتهای مهندسی **"LG International Corporation"** و **"Hyundai Engineering Corp. Ltd"** جمهوری کره برای تولید پلی اتیلن و پلی پروپیلن در منطقه کیانلی اجرا شد. کارخانه کود آمونیاک مرو در سال ۲۰۱۴ راه اندازی شد و نیز سایر پروژه ها می توان اشاره کرد.

اعلام آمادگی بانک توسعه آسیایی برای تامین مالی توسعه راه آهن آسیای میانه

بانک توسعه آسیایی (**ADB**) مبلغ ۲ میلیون دلار برای توسعه راه آهن در کشورهای همکاری منطقه ای آسیای مرکزی (**CAREC**) تخصیص داد است.

یورگن اسلیجتر متخصص ارشد حمل و نقل بانک توسعه آسیایی (ADB) خاطرنشان کرد که حمل و نقل ریلی باید به عنوان شیوه ترجیحی تجارت در منطقه باشد، اما راه آهن با حمل و نقل جاده ای در رقابت دشوار است.

یورگن اسلیجتر افزود: "این کمک مالی جهت تحقیق و توسعه سیستم راه آهن منطقه ای است که سرعت، کارآمدی، دسترسی و استفاده آسان را در سراسر منطقه در بر خواهد داشت." این پروژه کمک خواهد کرد تا ترانزیت راه آهن را در منطقه توسعه یابد. قبلا کشورهای منطقه آسیای میانه یک راهبرد در زمینه توسعه راه آهن تا سال ۲۰۳۰ را تصویب کردند. برنامه کشورهای همکاری منطقه ای آسیای مرکزی (CAREC) شامل کشورهای افغانستان، آذربایجان، قزاقستان، چین، قرقیزستان، مغولستان، پاکستان، تاجیکستان، ترکمنستان و ازبکستان هستند که با یکدیگر همکاری می کند.

این پروژه از سوی شش موسسه مالی بزرگ پشتیبانی می شود، از جمله بانک جهانی، بانک ترمیم و توسعه اروپا، صندوق بین المللی پول و بانک توسعه آسیایی است که به عنوان دبیرخانه CAREC عمل میکنند.

تشکیل شورای مشترک بازرگانی بین ترکمنستان و ازبکستان

اتحادیه صنعتگران و تجار ترکمنستان (UIET) گزارش داد که تشکیل شورای بازرگانی ترکمنستان-ازبکستان در نشست هیأت دولت در عشق آباد به تصویب رسید. این شورا مطابق با توافق بین اتاقهای بازرگانی و صنعت دو کشور که در جریان سفر وزیر خارجه ترکمنستان به ازبکستان در آوریل ۲۰۱۸ امضاء شد، تشکیل میشود.

اهداف اصلی شورا عبارتند از: تقویت همکاری سازنده میان جوامع تجاری دو کشور، برگزاری همایشهای مشترک تجاری و نمایشگاه های کالاهای تولیدی دو کشور برای معرفی کالاهای تولید کنندگان ترکمنستان در بازار ازبکستان و بالعکس و همچنین حمایت از توسعه تجارت بین دو کشور است.

در آوریل سال ۲۰۱۸، دو کشور قرارداد و توافقنامه هایی را برای اجرای طرحهای مشترک به ارزش بیش از ۲۵۰ میلیون دلار امضاء کردند. ترکمنستان و ازبکستان که دارای ذخایر چشمگیر منابع هیدروکربنی هستند، از تنوع جریانهای انرژی در حمایت میکنند. اجرای طرح خط لوله گاز ترکمنستان-ازبکستان-قزاقستان-چین، که در سال ۲۰۰۹ به بهره برداری رسیده است، نمونه خوبی از این همکاری بین دو کشور در حوزه انرژی است.

برنامه آموزشی یک ساله برای دانش آموزان ترکمنی در آمریکا

شورای آموزشی آمریکا در راستای ارائه آموزشهای بین المللی از طریق آزمون اقدام به پذیرش دانش آموزان دبیرستانی ترکمن برای سال ۲۰۲۰-۲۰۱۹ براساس طرح Flex (تبادل دانش آموزان بین دو کشور) مینماید. این طرح در راستای پروژه آموزشی ۲۰۳۰ اجرا میشود. در طرح مزبور پذیرفته شدگان ترکمنی در یکی از خانواده های آمریکایی زندگی نموده و در دبیرستانهای آن کشور تحصیل می نمایند. تمامی هزینه ها بر عهده آمریکا می باشد.

کمک مالی اتحادیه اروپا به آسیای مرکزی جهت توسعه اقتصادی منطقه

پیتر بوریان نماینده ویژه اتحادیه اروپا در آسیای مرکزی گفت: " آسیای مرکزی همسایگی نزدیک اتحادیه اروپا قرار دارد و روابط اتحادیه اروپا- آسیای مرکزی با تصویب نقشه راه در سال آینده مشخص خواهد شد. استراتژی جدید اتحادیه اروپا برای آسیای مرکزی از سال ۲۰۲۰ تا ۲۰۲۷ تنظیم خواهد شد. این اولین سند جامع بین اتحادیه اروپا و آسیای مرکزی است. سند فعلی که در سال ۲۰۰۷ تدوین شده با توجه با واقعیتهای موجود فعلی نیازها را برآورده نمیکند، لذا برای توسعه روابط بین این دو منطقه به سند جدیدی نیاز است. تغییرات اعمال شده در برنامه استراتژی جدید این اتحادیه با آسیای مرکزی، با توجه به پیشنهادات ECFA است.

در اوایل ماه دسامبر سال ۲۰۱۸ شورای امور خارجه اوراسیا، گزارشی از آسیای مرکزی، این استراتژی را ارائه کرد. توصیه های آن بر نیاز به توسعه مکانیزم های امنیتی منطقه ای متمرکز است و بر ابتکارات موثر قدرت نرم مانند بهبود مراقبتهای بهداشتی، عدالت و اجرای قانون و نیز مبارزه با فساد تاکی دارد. این گزارش با توجه به موارد ارائه شده توسط سازمان ملل متحد، اتحادیه اروپا، بانک توسعه و ترمیم اروپا (EBRD) و چند سازمان دیگر بین المللی تهیه شده است.

بنابه گفته پیتر بوریان، منافع اصلی اتحادیه اروپا حفظ امنیت و ثبات منطقه است تا منطقه بتواند به توسعه اقتصادی و رونق پایدار دست یابد. در این زمینه، خطرات ناشی از قاچاق مواد مخدر، مهاجرت غیرقانونی، تهدیدات افراط گرایی، رفتارخسونت آمیز و تروریسم منطقه را تهدید می کند، لذا یکی از اهداف اصلی اتحادیه اروپا در منطقه مبارزه با این تهدیدات است.

یکی دیگر از اولویت های همکاری، توسعه اقتصادی در منطقه است و تاکید بر رشد سرمایه گذاری، تقویت بخش خصوصی و ایجاد اشتغال در این خصوص مورد توجه است. برای دستیابی به این منظور، اتحادیه اروپا قصد دارد ۱ میلیارد ۱۴ میلیون یورو (۱,۱۴ میلیارد دلار) برای آسیای مرکزی جهت توسعه اقتصادی اختصاص دهد.

تاکید سفیر رومانی در ترکمنستان بر توسعه روابط اتحادیه اروپا با آسیای مرکزی

سفیر رومانی در ترکمنستان با توجه به ریاست این کشور بر شورای اتحادیه اروپا در نیمه اول سال ۲۰۱۹ گفت: "حضور اتحادیه اروپا در آسیای مرکزی تقویت خواهد شد که این امر به توسعه روابط بین اتحادیه اروپا و آسیای مرکزی کمک کند.

سفیر رومانی در ترکمنستان تاکید کرد که در دوران ریاست این کشور بر اتحادیه اروپا، دیدگاه و استراتژی جدید اتحادیه اروپا در آسیای مرکزی و استفاده از نگاه راهبردی ارتباطات بین کشورهای عضو اتحادیه اروپا و آسیای مرکزی با برگزاری کنفرانسی در مورد آسیای مرکزی، از ۱۵ تا ۱۶ آوریل ۲۰۱۹ در بخارست اعلام خواهد شد.

به گفته سفیر رومانی، در جلساتی که در پایتخت کشورهای عضو اتحادیه اروپا و همچنین دیگر کشور در خصوص آسیای مرکزی در زمان ریاست رومانی بر اتحادیه اروپا برگزار میگردد، بخارست بر تقویت و ایجاد روابط بین اتحادیه اروپا و آسیای مرکزی تاکید کرده و بر همکاری بین دو منطقه در زمینه های از مدیریت انرژی، حمل و نقل و ترانزیت، آب، آموزش و ارتباطات و دیگر موارد را مورد توجه قرار می دهد.

وی در پایان گفت که اتحادیه اروپا از اهمیت راهبردی آسیای مرکزی کاملاً آگاه است و با توجه به موقعیت جغرافیایی مطلوب و منابع طبیعی فراوان، عمدتاً هیدروکربن، منطقه آسیای میانه را مرکز انرژی و حمل و نقل با اهمیت در جهان می داند و ما به دنبال گسترش مشارکت خود با کشورهای آسیای مرکزی هستیم.

اروپایی ها بر ذخیره انرژی در منطقه خزر و تنوع عرضه گاز به اروپا را با نظر نگاه میکند و کمیسیون اروپا همواره اجرای پروژه انتقال گاز ترکمنستان به اتحادیه اروپا را به طور پیوسته پیگیری می کند، زیرا با احداث خط لوله انتقال گاز ترانس کاسپین در تامین گاز اروپا، تنوع ایجاد خواهد شد.

منابع:

www.turkmenistan.gov.tm

www.mfa.gov.tm

www.en.trend.az

www.Tdh.gov.tm

www.orient.tm

تهیه و تنظیم: طاهری - رایزن اقتصادی سفارت